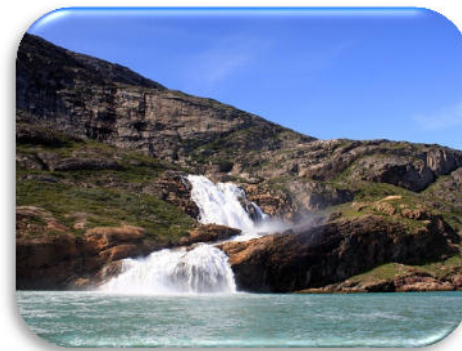

GRØNNEDAL

- forslag til 13 vandreture i Grønnedal og omegn

Forord

Denne folder er udarbejdet, for at informere om nogle af de mange muligheder for vandreture, som området omkring Grønnedal indbyder til.

Grønnedal og omegn har mange spændende og unikke seværdigheder fra Nordboruiner, ikaitsøjler og mange udsigtspunkter. Grønnedal er godt placeret i forhold til vandreture, idet det er muligt, at vælge forskellige ruter af varierende sværhedsgrader. Det er således muligt for alle, fra den lettere trænede til hard core vandrere, at få udfordringer og skønne oplevelser. Der findes mange fjeldtoppe i området, hvorfra der haves en utrolig flot udsigt over Arsukfjorden og Grønnedal.

Folderen giver forslag til 13 vandreture og er ikke udtømmende, idet der kan sammensættes mange forskellige vandreture i området. Det er naturligvis også muligt at kombinere og "vende" de beskrevne vandreture. De fleste af de beskrevne vandreture tager udgangspunkt i Grønnedal, men enkelte har behov for bådtransport.

Det skal anbefales, at købe vandrekort over Sydgrønland - Ivittuut. Der har højdekurver og gengiver området mere detaljeret.

Forslagene til vandreture er udarbejdet af Jan Bøgsted, der igennem mange år har gennemført utallige vandre- og sejlture i området, ligesom han har gennemført mange guidede vandreture for det faste personel og besøgende. Kjeld Wetlesen har bidraget med forslag til ture samt korrekturlæsning. Alle billeder i folderen er taget af © Jan Bøgsted.

Der kan findes flere billeder fra området på www.groennedal2016.dk.

God tur

Sværhedsgrader:

- * Let – kan klares af alle uden de store fysiske anstrengelser (op til 50 højdemeter).
- ** Forholdsvis let – kan klares af de fleste med en nogenlunde god fysisk form (op til 400 højdemeter)
- *** Mellem – kan klares af de fleste med en forholdsvis god kondition (op til 750 højdemeter)
- **** Let svær – kræver en god fysisk form (op til 1.000 højdemeter)
- ***** Svær – kræver en meget god fysisk form (op til 1.500 højdemeter)

#1 Grønnedal – Brættet – Bratten

Vandretur til Brættet (300 m. og Bratten (522 m.) med flot udsigt over Grønnedal, Arsukfjorden og Grønnedalen.

Tid: Ca. 4 timer.

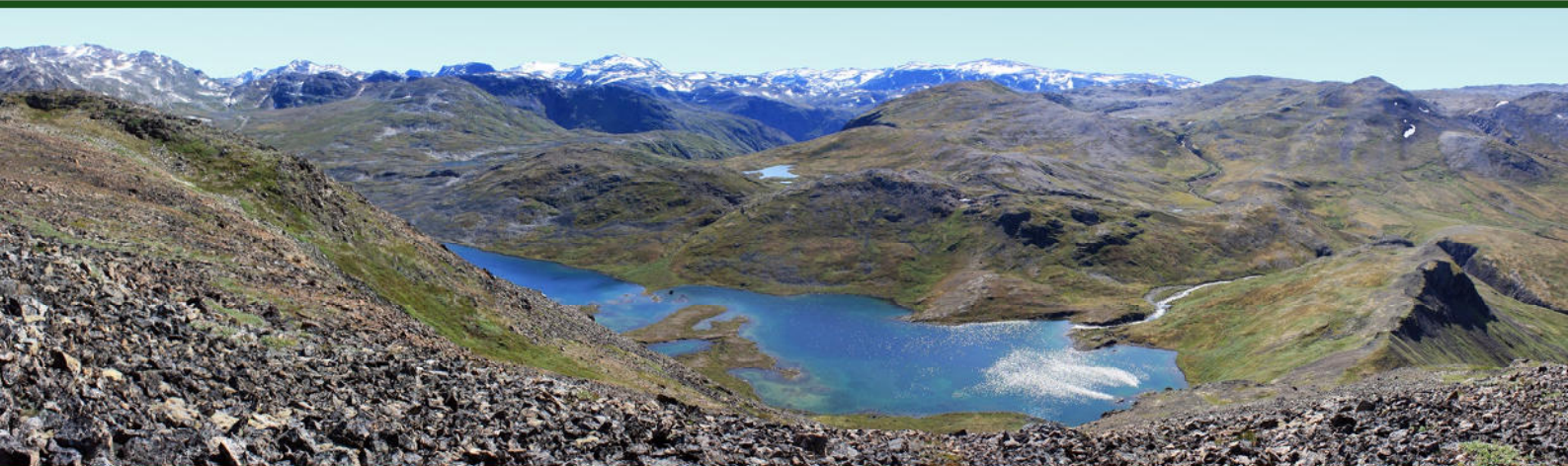
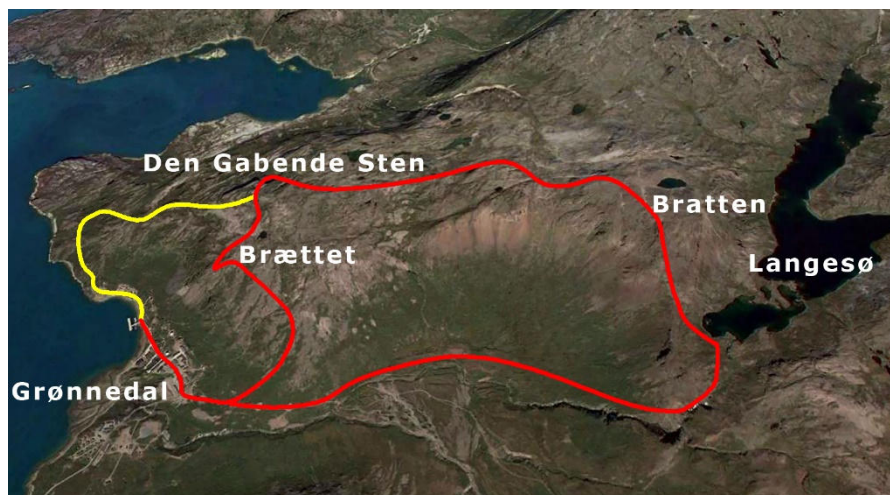
Sværhedsgrad: ***

Fra Grønnedal fortsættes ad grusvejen ind i Grønnedalen indtil skiliften nås. Herfra begynder opstigningen mod Brættet. Ruten er markeret med varder. Ved Brættet findes

området nyeste hytte "Udsigtsposten" opført i 2009. Herfra er der en lille nedstigning til et udkigspunkt med en flot udsigt over Grønnedal og Arsukfjorden. Herefter fortsættes ind over fjeldet til den "Gabende Sten", der er et stort stenmonument.

Det er muligt herfra at returnere til Grønnedal via Laksebundsnynten. Ellers fortsættes mod Bratten. Under vandringen til Bratten, er der flere steder, hvor der er en flot udsigt over Grønnedalen. Ved Bratten er der en smuk udsigt over Grønnedalen med Rypefjeldet (Grønnedalens højeste fjeld på 590 m.), Langesø og Laksefjeldet. Der fortsættes herefter ned langs fjeldsiden mod Bryggerens Elvs udspring fra Langesø. Vandet er rent, og det kan anbefales at smage på vandet. Herfra vandres langs en moskusoksesti rundt fjeldet til Grønnedalen, og Bryggerens Elv følges retur mod Grønnedal.

Der er meget stor sandsynlighed for, at der ses moskusokser på turen.

#2 Grønnedal – Laksebunden

Vandretur til Laksebunden og "Brudesløret".

*Sværhedsgrad: **

Tid: Ca. 4. timer.

Fra Grønnedal fortsættes ned ad Havnebakken, forbi havnen og videre mod den "gamle dump" (affaldsplads). Herfra følges en vandresti, der følger kystlinjen rundt om Laksebundsdyntet til den næste fjord (Eqaluit eller Laksebunden). I bunden af Laksebunden findes en hytte, som den daværende Ivittuut Kommune fik bygget. Hytten blev ofte anvendt i forbindelse med dagsture eller weekendture af Grønnedals beboere. I bunden af Laksebunden har en elv sit udløb, og i juli og august er her et godt fiskeri efter fjeldørred.

Turen fortsætter ind i dalen, indtil man kommer frem til "Brudesløret", der er et flot højt vandfald, herefter retur til Grønnedal af samme rute.

Der er stor sandsynlighed for, at der ses moskusokser på turen.

#3 Grønnedal – Grønnedalen – Ikkafjorden

Vandretur til toppen af fjeldet ved Ikkafjorden med flot udsigt over området.

*Sværhedsgrad: ****

Tid: Ca. 4 - 5 timer.

Fra Grønnedal fortsættes ad grusvejen ind i Grønnedalen, som er afgrænset af Bratten, Jernhatten og Rypefjeldet. Ved broen over Bryggerens Elv fortsættes ad vandrestien, der går op til Grønnedalshytten. Grønnedalshytten er en tidligere Siriushytte. Herfra fortsættes over fjeldet til man når toppen af fjeldet (ca. 500 m.). Her er der stejle fjeldsider mod Ikkafjorden. Fra toppen af fjeldet er der en utrolig smuk udsigt over Ikkafjorden, og de sjældne ikaitsøjler kan tydeligt ses. Fortsæt langs fjeldkammen mod toppen ved den "Skrå Kløft" inden turen tilbage mod Grønnedal påbegyndes.

På turen tilbage mod Grønnedal passeres Jernhatten (ca. 550 m.) og fortsæt herefter venstre over mod et lille elvleje. I den øverste del af elvlejet er det muligt at finde enkelte sodalitsten (blå smykkesten).

Der er meget stor sandsynlighed for, at der ses moskusokser på turen

#4 Grønnedal – Dronning Dagmar – Ivittuut

Vandretur ad vejen til Ivittuut.

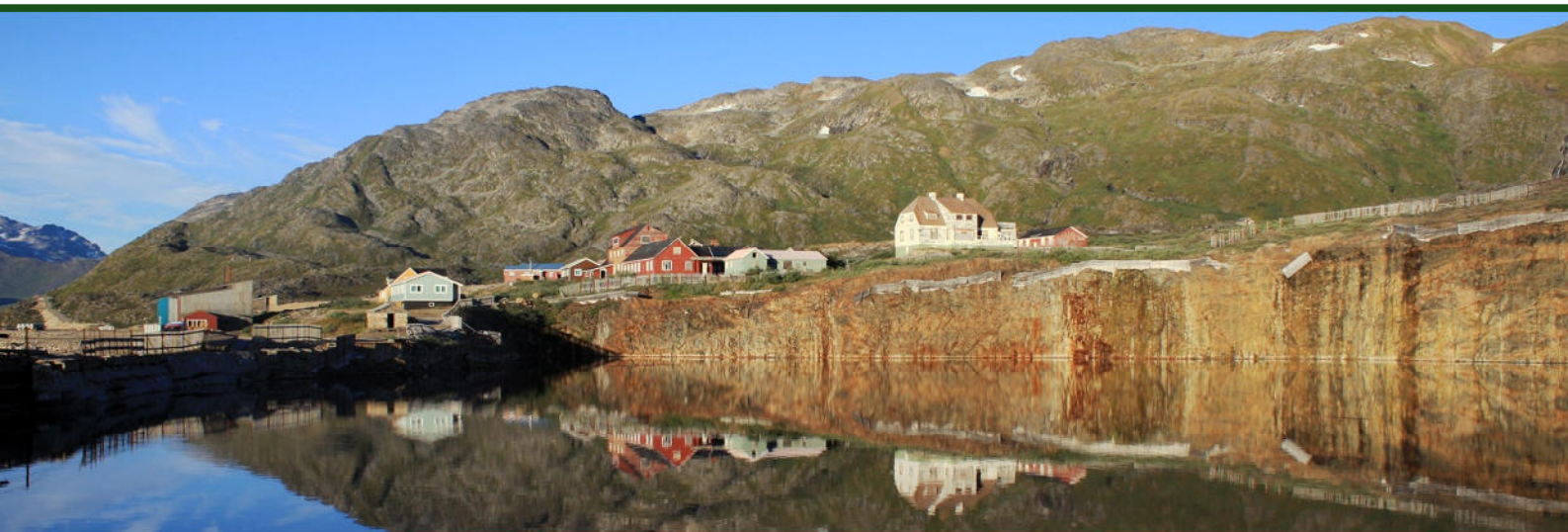
*Sværhedsgrad: **

Tid: Ca. 4 timer.

Fra Grønnedal fortsættes langs grusvejen mod den lukkede og forladte mineby Ivittuut (Ivigtut). Under vandreturen passeres Frederik IX bro (der fører over Løjtnantens Elv) og Skydebanen. Efter passage af Frederik IX stiger vejen let mod fjeldet "Dronning Dagmar". Ved foden af "Dronning Dagmar" haves en god oversigt over Grønnedal. Nyd udsigten fra bænken, der findes her, kaldet "Admiralen bæk". Fortsæt ad vejen, der falder ned mod Ivittuut. Undervejs er der en god oversigt over Ivittuut.

I Ivittuut (der lukkede i 1987) er der mulighed for at se mange af de forladte huse, herunder overingeniørens herskabsvilla, Sygehuset (der blev ændret til et hotel) m.v. En rundtur om det vandfyldte kryolitbrud er også en tur værd. Kom ikke for nær på kanten, da afskærmningen på visse steder er ødelagt. Kirkegården er fyldt med historie med bl.a. mindesmærker over skibsforslis m.v. Slut turen af med et besøg i det "Norske Lysthus" med udsigt over tennisbanen. Herefter retur af samme vej mod Grønnedal.

Der er sandsynligt, at der ses moskusokser på turen.

#5 Grønnedal – Rypefjeldet – Grønnedalen

Vandretur rundt om Rypefjeldet (600 m.) med flot udsigt over Arsukfjorden og Grønnedal.

*Sværhedsgrad: ****/*****

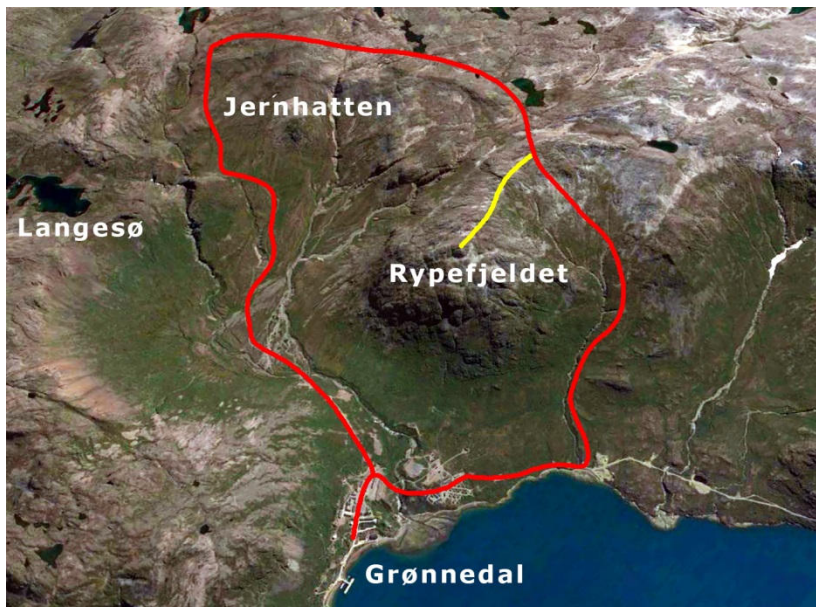
Tid: Ca. 5 - 6 timer.

Fra Grønnedal fortsættes ad grusvejen mod Ivittuut. Der, hvor vejen drejer væk fra kysten, er et mindre vandløb. Dette vandløb følges, og kort efter starter opstigningen mod Rypefjeldet. Sørg for at holde elvløbet på venstre side under det meste af opstigningen. Undervejs kan den flotte udsigt over Arsukfjorden og Grønnedal nydes.

Når fjeldkammen (500 m.) er nået, fortsættes bag om Rypefjeldet mod Jernhatten (550 m.). Der kan gøres en afstikker til Rypefjeldets top (600 m.). Denne tur kan være noget udfordrende. Herfra er der en fantastisk flot udsigt over Grønnedal. På turen mod Jernhatten haves en flot udsigt over Langesø og Laksefjeldet.

Fra Jernhatten fortsættes mod Grønnedalshytten, der er en gammel Sirius hytte. Herfra følges den etablerede sti retur til Grønnedal.

Der er meget stor sandsynlighed for, at der ses moskusokser på turen.

#6 Grønnedal – Grønnedalen – Ikkahytten

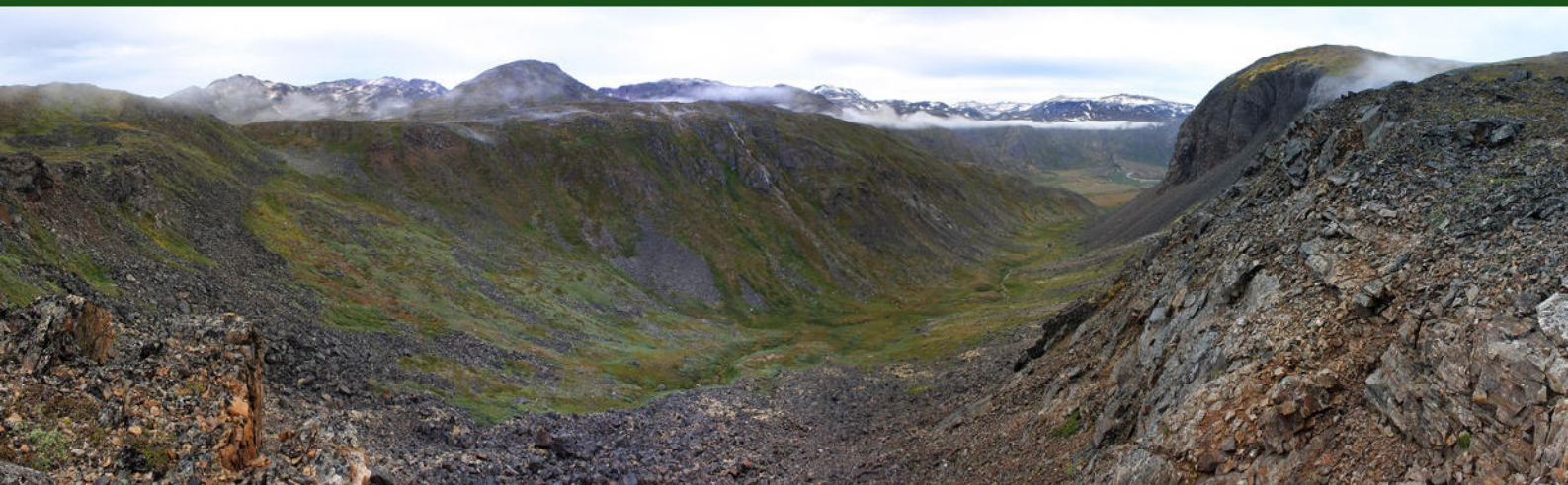
Vandretur til Ikkafjorden.

*Sværhedsgrad: ****

Tid: Ca. 4–5 timer

Fra Grønnedal fortsættes ad grusvejen ind i Grønnedalen, som er afgrænset af Bratten, Jernhatten og Rypefjeldet. Ved broen over Bryggerens Elv fortsættes ad vandrestien, der går op til Grønnedalshytten. Noget før Grønnedalshytten holdes der mod venstre (nord), og en mindre elv/å passeres. Herefter en lille opstigning, hvor der kan findes nogle specielle grønne sten. Herfra fortsættes ned mod en lille sø, og den lange kløft (Turistkløften), der fører ned til Ikkafjorden kommer til syne. Følg kløften ned og nyd udsigten over Ikkadalen. Helt nede ved vandet findes Ikkahytten, som tilhørte og blev vedligeholdt af sergentgruppen i Grønnedal. Her er der godt ørredfiskeri i juli og august. I bunden af Ikkafjorden er det muligt at finde ruiner fra Nordboerne og eskimokulturen. Tilbageturen følger samme rute, eller kan gøres med båd (aftalt i forvejen). Sørg for at tage den samme kløft på hjemturen som på udturen. Kløften ved siden af benævnt "den forkerte kløft", fører en anden vej!

Der er meget stor sandsynlighed for, at der ses moskusokser på turen.

#7 Grønnedal - Laksefjeldet

Vandretur til Laksefjeldet (1.091 m.) med flot udsigt over indlandsisen og hele området omkring Arsukfjorden.

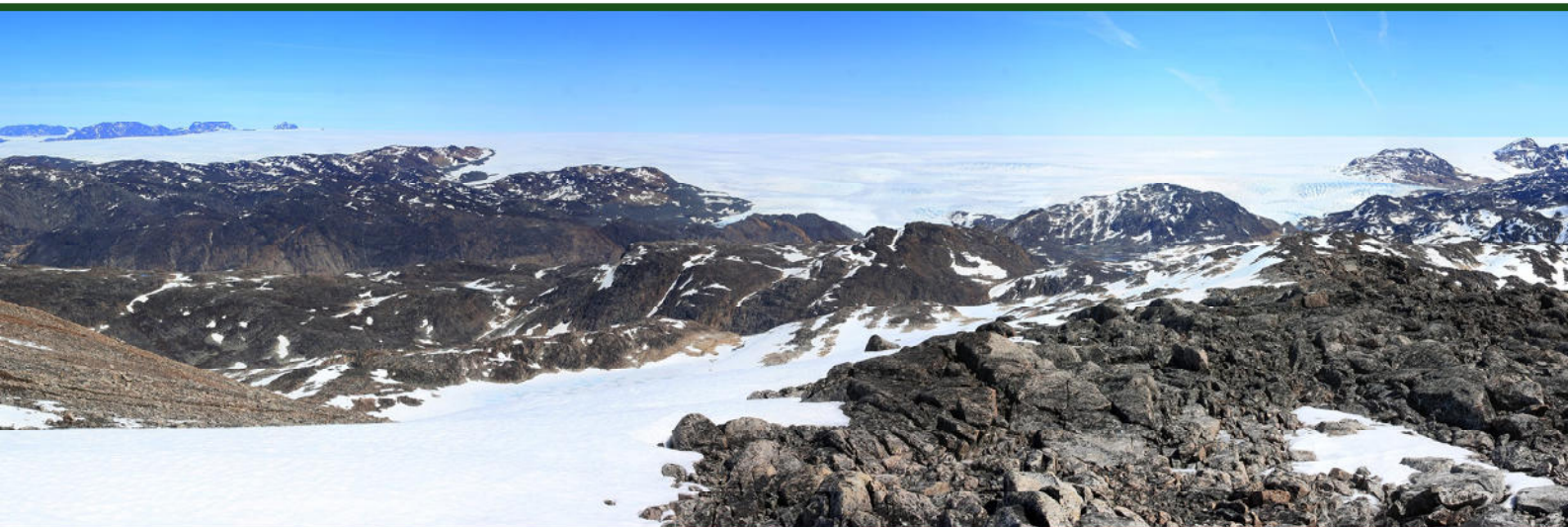
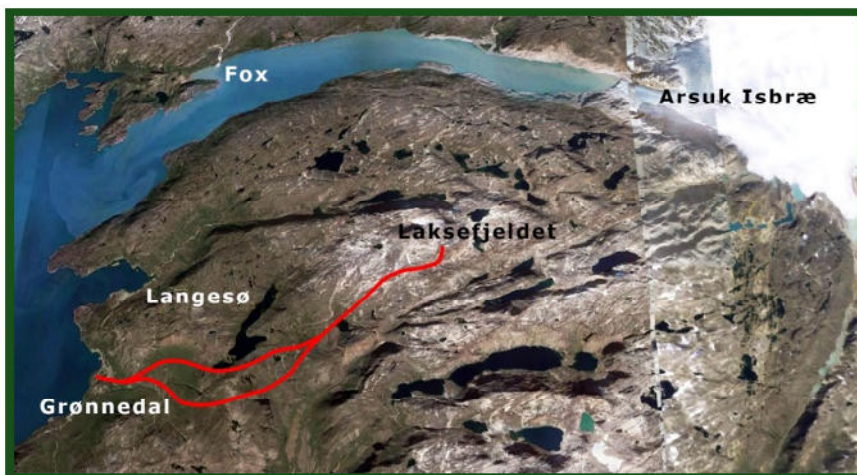
*Sværhedsgrad: ******

Tid: Ca. 10 timer.

Dette er en af de længste vandreture, men også en af de flotteste området byder på.

Fra Grønnedal fortsættes ad grusvejen ind i Grønnedalen, som er afgrænset af Bratten, Jernhatten og Rypefjeldet. Ved broen over Bryggerens Elv fortsættes ad vandrestien, der går op til Grønnedalshytten. Noget før Grønnedalshytten holdes der mod venstre (nord), og et mindre vandløb passerer. Herefter en lille opstigning, hvor der kan findes nogle specielle grønne sten. Herfra fortsættes ned mod en lille sø, og den lange kløft (Turistkløften), der fører ned til Ikkafjorden kommer til syne. Der fortsættes nordover mod en mindre sø i ca. 500 m. højde. Herfra begynder en noget stejlere og stenrig stigning mod toppen. Fra toppen er der en fantastisk udsigt over hele området - indlandsisen på den ene side og Ikkafjorden, Arsukfjorden og Kugnait på den anden. Ruten tilbage går via den mindre sø, der blev passeret på opturen. Herfra fortsættes ned mod Langesø. Vandløbet passerer, og en moskusoksesti følges tilbage mod Grønnedalen og Grønnedal.

Der er stor sandsynlighed for, at ses moskusokser på turen.

#8 Grønnedal – Femfjeldene – Rypefjeldet

Vandretur til Fem Fjeldene (650 m.) med flot udsigt over Grønnedal og fjeldområdet bag Ivittuut.

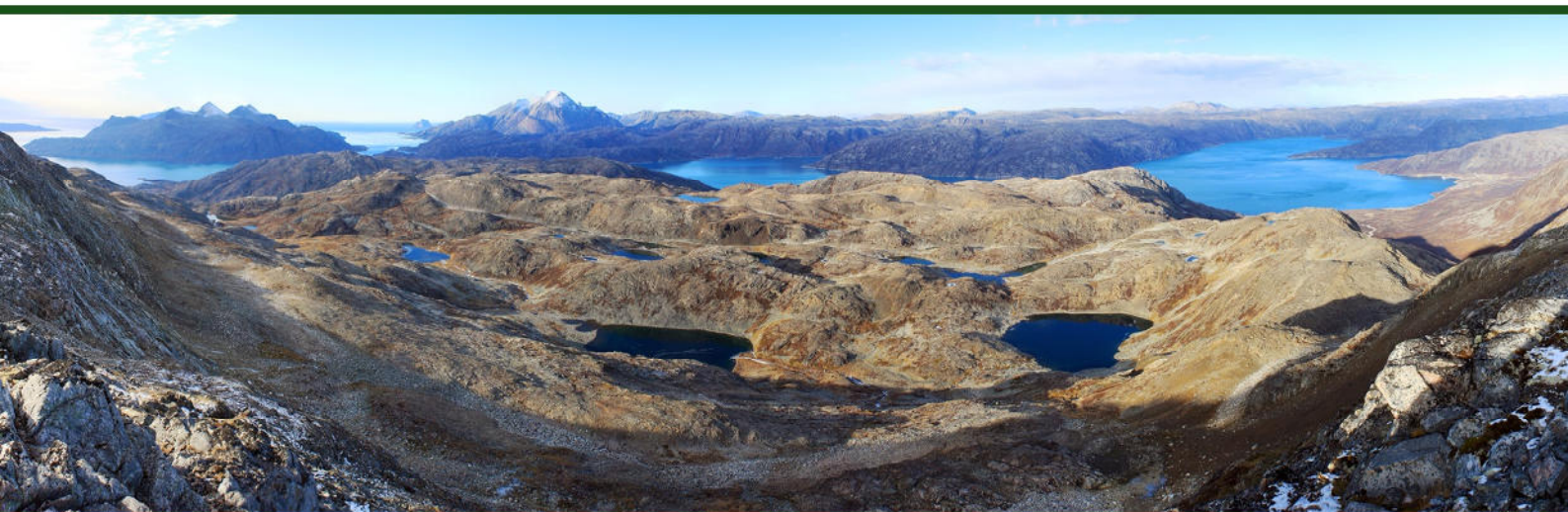
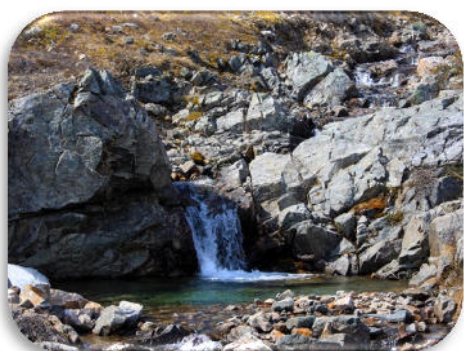
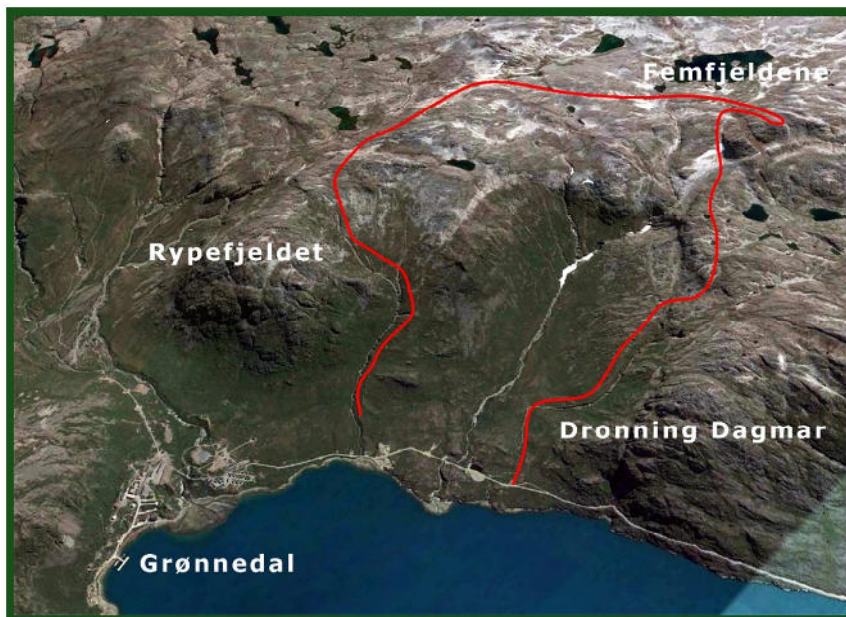
*Sværhedsgrad: ****

Tid: Ca. 5 - 6 timer.

Fra Grønnedal fortsættes langs grusvejen mod Ivittuut. Under vandreturen passeres Frederik IX bro, Løjtnantens Elv, Skydebanen. Efter passage af Frederik IX stiger vejen let mod fjeldet "Dronning Dagmar". Umiddelbart inden "Dronning Dagmar" nås, er der en lille elv/å som følges det første stykke. Elven krydses inden fjeldet bliver for stejlt, og fjeldkanten til

elven følges. Herfra vandres op til en naturlig overgang og elven krydses, og der fortsættes op mod Fem Fjeldene. Fjeldets fod følges venstre om, indtil opstigning er mulig. Fra toppen af Fem Fjeldene er der en smuk udsigt over området. Herefter fortsættes ned mod søen og langs dalstykket mod Rypefjeldet. Rypefjeldet kan evt. bestiges. Herfra er der en fantastisk udsigt over Grønnedal. Herefter begynder nedstigningen mod Grønnedal. Sørg for at være på sydsiden af elven under nedstigningen.

Der er stor sandsynlighed for, at ses moskusokser på turen.

#9 Ivittuut – Ivittuut Fjeld – Dronning Dagmar

Vandretur langs fjeldkammen, der omkranser Ivittuut.
*Sværhedsgrad: ****
Tid: Ca. 4 – 5 timer.

Turen tager udgangspunkt i Ivittuut. Herfra vandres ad en sti mod Kamattalikpynten, hvor opstigningen begynder. Her følger en opstigning, der følger terrænet mod toppen af fjeldet (ca. 350 m.). Under opstigningen er der flere steder, hvor der er en flot udsigt over Ivittuut. Selve

opstigningen er markeret med varder. Ved toppen fortsættes rundt fjeldkammen mod fjeldet Dronning Dagmar. Under denne tur haves flere udsigtspunkter med flotte panoramaer over Ivittuut og omegn. Ved ankomst til "Dronning Dagmar" åbenbares en flot udsigt mod Grønnedal. Herfra starter nedstigningen retur mod Ivittuut. Under denne tur er det muligt at komme forbi skoven, der er en række grantræer med en højde på godt 5 m. Turen går via Ivittuut vandreservoir. Turen kan kombineres med en vandretur til Taylors Fjeld. Det er sandsynligt, at der ses moskusokser på turen.

#10 Ivittuut – Taylors Fjeld

Vandretur til Taylors Fjeld (400 m.) med flot udsigt over Arsukfjorden, Sønder Løb og Kugnait

*Sværhedsgrad: ****

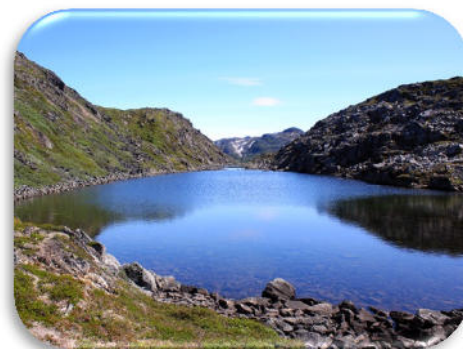
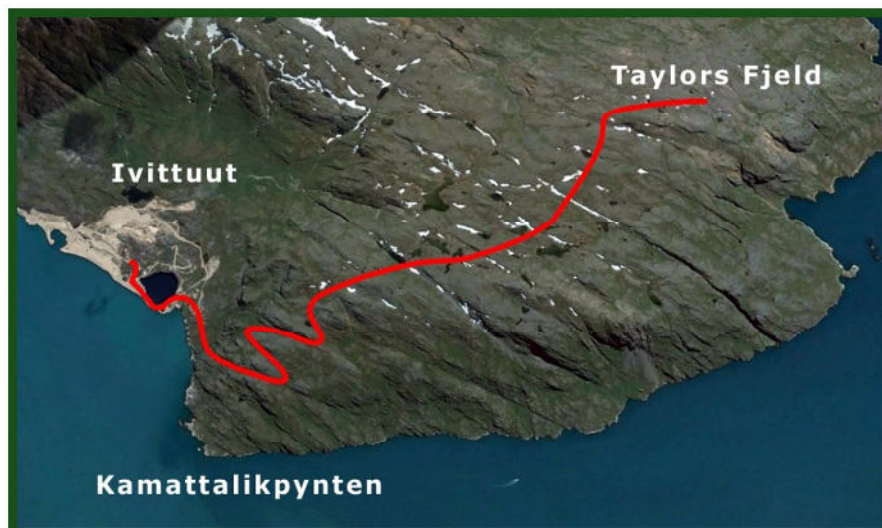
Tid: Ca. 4 timer.

Turen tager udgangspunkt i Ivittuut. Herfra vandres ad en sti mod Kamattalikpynten, hvor opstigningen begynder. Her følger en opstigning, der følger terrænet mod toppen af fjeldet (ca. 350 m.). Under

opstigningen er der flere steder, hvor der er en flot udsigt over Ivittuut. Selve opstigningen er markeret med varder.

Når toppen af fjeldet er nået, fortsættes ind over fjeldet. En mindre kløft med en del bevoksning skal passeres kort efter toppen. Derefter fortsættes ind over fjeldet, indtil Taylors Fjeld nås. Der udestår fortsat en lille stigning på ca. 100 m. inden toppen nås. Herfra er der en fantastisk flot udsigt over fra Sønder Løb i syd over Karsakken, de Gaulle, Kugnait.

Tilbageturen følger samme rute, eller det kan vælges at følge fjeldkammen rundt Ivittuut. Der er sandsynligt, at der ses moskusokser på turen.

#11 Arsuk Isbræ

Vandretur på og omkring Arsuk Isbræ.

*Sværhedsgrad: ***

Tid: Ca. 6 – 8 timer

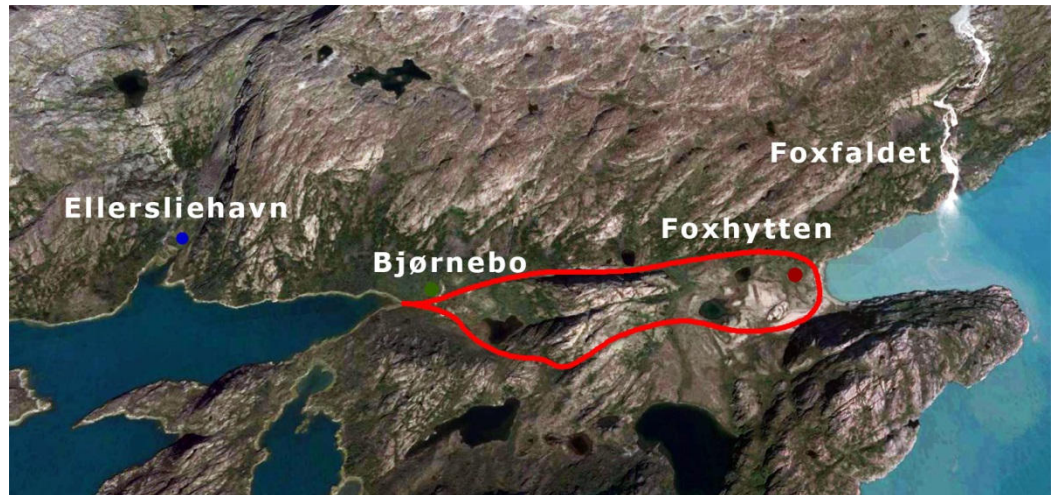
Der sejles fra Grønnedal ind i bunden af Arsukfjorden. Undervejs passeres nogle fantastiske flotte naturscenerier. Fox Faldet, Arsukfjordens største vandfald kommer først, hvor enorm mængde af energi fosser her ud i fjorden, så skumsprøjtet kan mærkes og høres på lang afstand. Herefter følger fuglefjeldet, hvor tusinder af rider, måger og lomvier i forsommeren yngler på fjeldkanten. Inden bræen nås, passeres Bræhytten med et flot vandfald i baggrunden. I passende afstand fra kanten af bræen foretages landgang, og der vandres langs iskanten til et plateau, hvor der kan vandres på indlandsisen. Der er enkelte steder på turen, hvor der skal forceres klippevæg på 1 – 2 meter i højde. Turen på isbræen er en fantastisk oplevelse, hvor det tydeligt kan ses, hvilke enorme kræfter isen har. Herfra vandres langs fjeldet op til en højde på ca. 400 m., hvor der en flot udsigt over indlandsisen og Arsukfjorden. Herfra følges fjeldet lidt ned til et plateau, hvor det er muligt at udforske området og opleve bræen fra forskellige vinkler. Tilbageturen ad samme rute som opturen.

#12 Ellersliehavn – Bjørnebo – Fox hytten

Vandretur fra Bjørnebohytten til Foxhytten og retur.
*Sværhedsgrad: **
Tid: Ca. 2 timer.

Der sejles fra Grønnedal til Bjørnebo (ca. 30 min.). I dette område findes en del velfærdshytter, der blev brugt af personalet i Grønnedal. Ved indsejlingen til området findes Bjørnedalhytten (rød/sort), der tilhørte konstabelgruppen. Hytten ved Ellersliehavn (blå) tilhørte officersgruppen.

Ved Bjørnebo ankres op, og der vandres ad stien, der fører op til Bjørnebohytten (grøn). I juli og august er her et godt fiskeri efter fjeldørred. Området er også kendt, for at indeholde en del Nordbo- og eskimoruiner. Fra Bjørnebohytten vandres op til en kløft, der fører over til Fox Havn, hvor Foxhytten (rød) ligger placeret. Foxhytten tilhørte sergentgruppen. Her er der en flot udsigt til Fox vandfaldet og det inderste af Arsukfjorden. Turen retur til Bjørnebo fører op til en lille sø og videre rundt om et mindre klippeområde. Fra Bjørnebo går turen retur til Grønnedal med båd.

Fra Bjørnebo går turen retur til Grønnedal med båd.

#13 Kugnait

Vandretur til foden af Kugnait (1.418 m.) og opstigning til Månedalen (ca. 900 m. højde) med flot udsigt over hele området. Masser af månesten kan findes her.

*Sværhedsgrad: ******

Tid: ca. 8 – 9 timer.

Den ultimative vandretur, som området omkring Arsukfjorden byder på. Fra Grønnedal sejles til Kugnaitbugten, eller der vandres fra Arsuk.

Herfra vandres op langs et større vandløb og dette krydses på det sted, hvor det mødes med et andet vandløb. Herfra er opstigningen noget stejlere, men foregår hovedsageligt i vegetation. I ca. 500 m. højde nås et plateau, hvor det er muligt at genfylde vandbeholdere. Her slutter vegetationen og turen fortsætter op ad stenblokke, indtil et stenmonument (Røverborgen) nås. Herfra er der en fantastisk udsigt over hele området. Efter et hvil fortsættes rundt om Røverborgen langs fjeldryggen mod toppen af Månedalen. Ved toppen af Månedalen haves på nordsiden en gletsjer og på sydsiden findes masser af månesten (smykkesten). Herfra er det muligt at nå toppen. Til turen derop anvendes udlagt tovværk, idet der er enkelte passager, hvor forholdsvis stejle klippevægge skal overkommes. Tilbageturen ad samme rute som opturen. I stedet for turen op, er muligt at vandre langs kysten og fortsætte til et kløftområde, hvor det også er muligt at finde månesten. Denne tur kan klares af alle.

